

Analiza rynku budowlanego oraz materiałów budowlanych w Kazachstanie w 2017 roku

Praktycznie jedna czwarta prac budowlanych w kraju dotyczy rozwoju projektów infrastrukturalnych.

W 2017 roku budowlancy Kazachstanu wprowadzili do eksploatacji o 7,6% więcej budynków, niż w roku poprzednim w wyrażeniu pieniężnym oraz o 1,9% więcej - w wyrażeniu realnym.

Największa część (21,8%) wszystkich prac dotyczyła budowy autostrad, ulic, dróg, pasów startowych, 3% - budowy kolei. Duże republikańskie i międzynarodowe projekty infrastrukturalne realizowane są w ramach Państwowego Programu Rozwoju Infrastruktury „Nurły Żer” na lata 2015-2019.

Na przykład, największym transnarodowym projektem stał się korytarz transportowy „Europa Zachodnia – Chiny Zachodnie”, część nowego „Szlaku jedwabnego” oraz inicjatywa „Jeden pas i jeden szlak”. Zwiększeniu potencjału transportowego sprzyja także utworzenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Chorgos – Wrota Wschodnie”, w połączeniu technologicznym z koleją „Żetygen-Korgas” oraz korytarzem „Europa Zachodnia – Chiny Zachodnie”.

W ramach programu buduje się także trasy republikańskie w celu polepszenia połączenia Astany z regionami, z uwzględnieniem rozwoju aglomeracji i makroregionów – na kierunkach „Centrum-Południe”, „Centrum-Wschód”, „Centrum-Zachód”.

Na drugim miejscu pod względem wielkości prac budowlanych znalazł się sektor przemysłowy: 16% - budowa budynków przemysłowych oraz 7,8% - budowy dla przemysłu górniczego i przetwórczego.

Wśród najbardziej znaczących sektorów można jeszcze wskazać budowę urządzeń przesyłowych (linie energetyczne, transmisja danych, rurociągi i inne) – 18,6%.

Udział budownictwa mieszkalnego wyniósł 11,2%. W tym sektorze budowlancy mocno trzymają się programu rządowego „Nurły żer”.

44,5% prac zapewniły małe firmy, 33,7% - duże firmy oraz 21,8% - średnie.

81,8% budownictwa wykonały firmy prywatne, 17,8% - firmy zagraniczne, 0,4% - firmy państwowe.

***

Przemysł materiałów budowlanych Kazachstanu wykorzystuje ponad 20 rodzajów surowca mineralnego. Rynek podstawowych materiałów budowlanych Kazachstanu wg wyników 2016 roku zapewnia do 5,5% wielkości produkcji przemysłu przetwórczego i zajmuje 5. miejsce wśród podbranż, ustępując przemysłowi metalurgicznemu, spożywczemu, budowie maszyn oraz przemysłowi naftowemu. W ogólnej wielkości przemysłu sektor podstawowych rodzajów materiałów budowlanych wynosi 2,3%.

W sektorze działa ponad 1 000 przedsiębiorstw, w których zatrudniono ok. 30 tys. osób.

Znaczny wzrost wielkości produkcji materiałów budowlanych obserwowano w latach 2011-2014, kiedy tempo wzrostu wynosiło ok. 20%. Było to związane z realizacją Państwowego Programu Przyspieszonego Przemysłowo-Innowacyjnego Rozwoju Kazachstanu na lata 2010-2014, podstawowym celem którego było zwiększenie produkcji lokalnych materiałów budowlanych, wyrobów i konstrukcji oraz produkcja towarów o wysokiej wartości dodanej.

W okresie lat 2015-2016 obserwowane jest spowolnienie tempa wzrostu.

Mimo faktu, że zgodnie z Państwowym Programem Przemysłowo-Innowacyjnego Rozwoju Kazachstanu na lata 2015-2019, produkcja materiałów budowlanych pozostaje jedną z priorytetowych branż przemysłu

przetwórczego, podstawową tendencją rynku w okresie 2015-2017 jest zmniejszenie wielkości produkcji w wielu grupach towarowych. Wyjątkiem jest tylko przemysł cementowy.

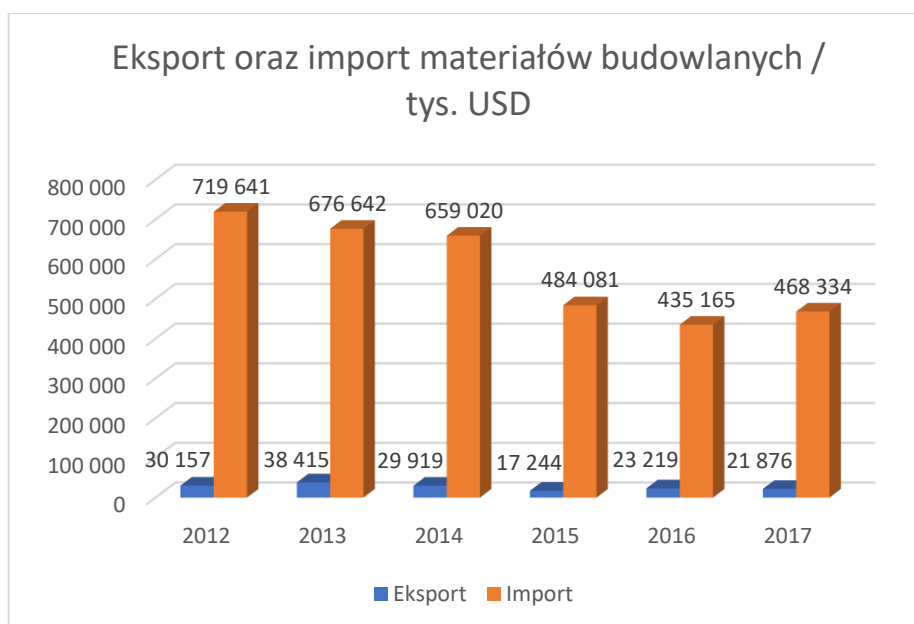
Dynamika produkcji podstawowych rodzajów materiałów budowlanych

	2014	2015	2016	2017*
Przemysł cementowy				
Klinkier cementowy, tys. ton	6 153,2	6 569,1	6 697,9	7 323,7
Cement portlandzki, tys. ton	8 139,7	8 729	9 203,6	9 820,9
Beton towarowy, tys. ton	17 601,1	12 097,4	17 164,8	15 825,6
Konstrukcje z betonu, tys. ton	1 100,6	1 052	992	1 105,8
Przemysł materiałów izolacyjnych				
Wełna żuźlowa, wełna mineralna	60 772	41 347	37 543	28 958
Przemysł konstrukcji oraz wyrobów metalowych				
Konstrukcje metalowe, ton	91 226	85 194	63 008	58 425
Przemysł materiałów ściennych				
Cegła ceramiczna, nieogniotrwała, tys. m ³	942,5	769,3	803,6	731,8
Cegła silikatowa, tys. ton	1 340,3	1 039,8	830,3	963,3
Płyty, cegły oraz wyroby analogiczne z cementu, betonu lub kamienia sztucznego, tys. ton	3 966,2	3 454,5	1 069,2	1 043,7
Kamień przetworzony, ton	49 606	34 529	49 920	52 033
Przemysł materiałów okładzinowych				
Cegły ceramiczne okładzinowe, wyroby gotowe do wykorzystania bez pokrycia tynkiem, tys. m ³	326,3	273,4	259,4	261,8
Przemysł materiałów wapiennych				
Wapno gaszone, niegaszone oraz hydratyzowane, tys. ton	923,3	870,7	927,9	983,2
Zaprawy budowlane, ton	824 846	998 852	791 516	711 939

Źródło: Komitet ds. Statystyki Ministerstwa Gospodarki Narodowej RK, Agencja Rankingowa RFCA, * - dane prognozowane

Podstawowym czynnikiem spowolnienia rozwoju rynku materiałów budowlanych w Kazachstanie jest zmniejszenie inwestycji w kapitał podstawowy.

Obecnie rynek towarowy Kazachstanu nasycony jest materiałami budowlanymi, jednocześnie asortyment produkcji lokalnej nie zaspokaja całkowicie wewnętrznego popytu konsumentów.

Źródło: Komitet ds. Statystyki Ministerstwa Gospodarki Narodowej RK, Agencja Rankingowa RFCA

Tak więc import materiałów budowlanych jest kilkadziesiąt razy większy od eksportu. W ogólnej wielkości eksportu wartość lokalnych materiałów budowlanych w okresie lat 2012-2016 nie osiąga nawet 0,1%. W podziale geograficznym do 80% towarów eksportuje się do krajów WNP, przy czym ten wskaźnik ma tendencję zmniejszania się – w 2012 roku wielkość eksportowanych materiałów budowlanych do krajów WNP wynosiła do 93%.

Wielkość importowanych materiałów budowlanych wynosi ok. 1,5%-1,7% ogólnej wielkości importu Kazachstanu. Udział importerów z krajów WNP wynosi 53%-56% w okresie lat 2012-2016.

Obecnie istnieje zależność od importu niektórych rodzajów towarów budowlanych – Kazachstan całkowicie importuje linoleum oraz szkło płaskie. Wśród materiałów, produkowanych lokalnie oraz zaspokajających w pełni potrzeby rynku wewnętrznego, można wskazać tylko zaprawy oraz beton towarowy.

Wg danych za 11 miesięcy 2017 roku produkcja wyrobów mineralnych zwiększyła się o 13,6% w stosunku do analogicznego okresu 2016 roku w wyrażeniu pieniężnym oraz o 3% w wyrażeniu fizycznym (z uwzględnieniem inflacji).

Największą wielkość produkcji odnotowały: obwód Południowo-Kazachstański, Astana, obwód Wschodnio-Kazachstański oraz aglomeracja Ałmatyńska (Ałmaty+ obwód Ałmatyński).

W obwodzie Południowo-Kazachstańskim działają następujący duzi producenci:

- „Azja Ceramik” Sp. z o.o. (TOO «Азия Керамик») – produkcja wyrobów ceramicznych
- „Zerde-Ceramika” Sp. z o.o. (TOO «Зерде-Керамика») - produkcja wyrobów ceramicznych, <http://www.mk-ceramics.kz/>
- „Batsu Wodokanał” Sp. z o.o. (TOO «Батсу Водоканал») – produkcja cegły, dachówki, <https://batsu.all.biz/pl/contacts>
- „Shymkentcement” S.A. (АО «Шымкентцемент») – produkcja cementu, <http://www.shymkentcement.kz/>
- „Standard Cement” Sp. z o.o. (TOO «Стандарт Цемент») – produkcja cementu, <http://www.standard-cement.com/>
- „Sas-Tobe Technologies” Sp. z o.o. – produkcja cementu, <http://sttech.kz/>

- „Tiulkubasski Zakład Produkcji Wapna” Sp. z o.o. (ТОО «Тюлькубасский Известковый Завод») – produkcja wapna, <https://izvestkovyj-zavod.all.biz/goods>
- „Ontustik Kurysys Serwis” Sp. z o.o. (ТОО «Онтустик Курылыс Сервис») – produkcja konstrukcji betonowych oraz żelbetonowych
- «Stroj Jug Grupp» Sp. z o.o. (ТОО «Строй Юг Групп») – produkcja konstrukcji betonowych oraz żelbetonowych
- „ŽBI-S” Sp. z o.o. (ТОО «ЖБИ-С») – produkcja konstrukcji żelbetonowych, <https://too-zhbi.kz/>

W Astanie:

- „Strojkonstrukcja” S.A. (FAO «Стройконструкция») – produkcja betonu i wyrobów z betonu, <http://aock.kz/>
- „Astańska Fabryka Betonów „Maksat” Sp. z o.o. (ТОО «Астанинский бетонный комбинат «Максат») – konstrukcje z żelbetonu, <http://zhelezobeton.kz/>
- „PSK Titan” Sp. z o.o. (ТОО «ПСК Титан») – produkcja wyrobów żelbetonowych https://psk-titan.satu.kz/product_list
- „Alians MTC” Sp. z o.o. (ТОО «Альянс МТС») – produkcja bloczków z betonu komórkowego, <http://alyansmtc.kz/>
- „Ekoton+” S.A. (АО «Экотон+») – produkcja bloczków z betonu komórkowego, <http://www.ecoton.kz/>
- „Fabryka cegły nr. 1 im. 15-lecia Niepodległości Republiki Kazachstanu” Sp. z o.o. (ТОО «Кирпичный завод № 1 им. 15-летия Независимости Республики Казахстан») – produkcja cegły silikatowej, <http://kirpichzavod-1.kz/>
- „Zjednoczona Korporacja Budowlana - Strojserwis” Sp. z o.o. (ТОО «Объединенная Строительная Корпорация – Стройсервис») – produkcja betonu
- „Fabryka „ABK-Beton” Sp. z o.o. (ТОО «Завод «АБК-Бетон») – produkcja betonu
- „Center Beton Company” Sp. z o.o. – produkcja betonu i cementu, <http://centerbeton.kz/>

W obwodzie Wschodnio-Kazachstańskim:

- „Almix” Sp. z o.o. – wchodzi w skład Alina Group – produkcja suchej mieszanki betonowej, <http://alina.kz>
- „Semipalatyńska fabryka wyrobów azbestowo-cementowych” Sp. z o.o. (ТОО «Семипалатинский завод асбестоцементных изделий») – <http://zaci.kz>
- „Wostok-Uniwersal” Sp. z o.o. (ТОО «Восток-Универсал») – produkcja wyrobów izolacyjnych

W Ałmaty i obwodzie Ałmatyńskim:

- „Alina Group” Sp. z o.o. – produkcja szerokiego zakresu materiałów budowlanych, <http://alina.kz>
- „Knauf Gips Kapczagaj” Sp. z o.o. (ТОО «Кнауф Гипс Капчагай») – wspólne przedsiębiorstwo kazachstańsko-niemieckie, produkcja gipsu, <http://knauf.kz/>
- „BASF – Azja Centralna” Sp. z o.o. (ТОО «BASF – центральная Азия») – produkcja chemii budowlanej
- „Central Asia Construction” Sp. z o.o. – wyroby z betonu
- „Temirbeton” Sp. z o.o. (ТОО «Темирбетон») – produkcja betonu, żelbetonu i cementu oraz wyrobów z nich, <http://temirbeton.kz/>

Ogólnie w segmencie materiałów budowlanych obserwuje się wzrost (oczekiwany, m.in. w związku ze wzrostem budownictwa mieszkalnego). Tak więc produkcja wyrobów ogniotrwałych zwiększyła się o 14,1% w porównaniu do roku poprzedniego, cegły ceramicznej – o 14,6%, wapna – o 11%, betonu – o 7,1%, cementu – o 5,4%, przetworzonego kamienia – o 52,8%.

Jednocześnie w niektórych pozycjach obserwuje się spadek – produkcja suchych mieszanek budowlanych zmniejszyła się o 19,4%, płyty gipsowo-kartonowej – o 2,1%, wełny żuźlowej – o 22%.

Warto zaznaczyć, że jeżeli segment wełny żuźlowej wymaga wzrostu produkcyjnego (lokalne firmy zaspokoily tylko 26,7% lokalnego popytu wg danych za okres 10 miesięcy 2017 roku), to w innych segmentach sytuacja wygląda inaczej.

W poniższej tabeli przedstawione są dane dotyczące stopnia zaspokojenia rynku materiałów budowlanych przez lokalne firmy.

Stopień zaspokojenia rynku*. Styczeń-październik 2017 r. / %			
	2017	2016	Wzrost w ciągu roku
Beton	100,0%	100,0%	0,0%
Zaprawy budowlane	99,6%	99,2%	0,4%
Wyroby z betonu do celów budowlanych	97,1%	97,5%	-0,4%
Cement portlandzki	91,6%	93,5%	-1,9%
Karton-gips	82,1%	83,7%	-1,6%
Gips	67,4%	87,5%	-20,1%
Wyroby ogniotrwałe	44,3%	40,1%	4,2%
Wełna żuźlowa oraz podobne wyroby	26,7%	39,0%	-12,3%
Płyty ceramiczne	6,3%	8,3%	-1,9%
<i>*Udział produkcji kazachstańskiej w popycie (rynek wewnętrzny oraz eksport)</i>			
Źródło: Komitet ds. Statystyki Ministerstwa Gospodarki Narodowej RK,			EnergyProm

Źródło:

<http://www.energyprom.kz/ru/a/reviews/bolshaya-strojka-rk-bolee-treti-vseh-rabot-osushestvili-zastrojshiki-bystrorastushej-stolicy-i-neftyanoj-atyrauskoj-oblasti>

<http://rfcaratings.kz/6982>

<http://www.energyprom.kz/ru/a/monitoring/proizvodstvo-strojmaterialov-vyroslo-na-3-v-minuse-vypusk-suhih-stroitelnyh-smesej-gipsokartona-i-minvaty>